

Γενικά

Νομοθετικό Συμβούλιο

- Δημοσία Έκτα

• Αποβαθρική

• ~~Αποβαθρική~~

- Λειτουργία

- Φορολογία

- Πάφους

- Άλλοι αξιωματούχοι

• James Sweetingham

• Warren F.

• William Collyer

• F.G. Law

• Harry Thompson

- Έλληνες Προσωπικότητες

• Αρ. Παλαιολόγος

• Μιχ. Μικηλίδης

• Κωνσταντίνος Β'

• Αχ. Λασιθιός

1900

Αποβιβαση Τραπεζών

ΒΟΥΛΗ

Συνεδρίασις 23)᾽ Μαΐου

(Προεδρεία Ουάρεν)

Ἡ πρότασις τοῦ κ. Παλαιολόγου, ὅπως ἡ κυβέρνησις παραχωρήσῃ ἐπὶ 10 ἔτη τὸ ἥμισυ τῶν κατ' ἔτος ἀποβαθρικών εἰσπραξέων πρὸς τὸ Δημαρχεῖον Λεμεσσοῦ πρὸς διοχέτευσιν ποσίμου ὕδατος εἰς τὴν πόλιν.

Ὁ κ. Παλαιολόγος ἐγείρεται καὶ δὲ μιλεῖ διὰ μακρῶν περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τοῦ ψηφίσματος τούτου, ὅτι οἱ κάτοικοι Λεμεσσοῦ ὑποφέρουν τὰ πάνδεινα ἐκ τῆς λειψυδρίας κατὰ τοὺς θερινοὺς καὶ φθινοπωρινοὺς ἰδίᾳ μῆνας καὶ ὅτι εἶνε ἔργον φιλανθρωπίας ὅπως ληφθῇ μέτρον πρὸς ἀπαλλαγὴν τῶν κατοίκων ἐκ τοῦ κακοῦ τούτου.

Σοὺ ἐτε γχαμ. Εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴ συμπαθῇσωμεν μὲ τὴν ἐπιθυμίαν τῶν κατοίκων Λεμεσσοῦ, ἀφοῦ μάλιστα ἡ ἐπιθυμία αὐτῶν εἶνε νὰ ἔχωσιν ἀρκετὴν καὶ καθαρὰν ποσότητα ὕδατος. Νομίζω ὅτι οἱ κάτοικοι δικαιοῦνται νὰ ἔχωσιν ἀρκετὴν ποσότητα ὕδατος καὶ πρέπει νὰ ἔχωσιν αὐτὴν πρὶν παρέλθῃ πολὺς χρόνος, ἀλλὰ, κ. πρόεδρε, τοῦτο εἶνε ζήτημα ὅπερ πρέπει νὰ κανονίσωσιν οἱ ἴδιοι ἢ καὶ αὐτὸ τὸ Δημαρχεῖον. Τὰ ἀποβαθρικὰ τέλη δὲν εἶνε τὸ κατάλληλον μέσον διὰ τὴν δαπάνην τῆς διοχετεύσεως ὕδατος εἰς τὴν πόλιν. Εἶνε ἀληθές ὅτι τὰ ἀποβαθρικὰ τέλη πληρόνονται ὑπὸ τῶν ἐμπόρων τῆς Λεμεσσοῦ, ἀλλ' εἰς τὸ χρῆμα τοῦτο ἔχουσι μέρος καὶ ἄλλα πρόσωπα μὴ διαμεγόντα ἐν Κύπρῳ. Ὅθεν ἡ τοιοῦτον ἀδίκον νὰ ληφθῇ ἐκ τῶν προσώπων τούτων ἡ δὴ δαπάνη πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος εἰς Λεμεσό.

Μιχαηλίδης. Κύριε. Πρόεδρε. Πιστεύω ὅτι ἡ πρότασις τοῦ κ. Παλαιολόγου θέλει ψηφισθῇ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου.

Φωνὴ τῆς Κύπρου
4116 Μαΐου 1890

Πιστεύω ὅτι πάντα τὰ μέλη ἐπείσθησαν
ὅτι οἱ λόγοι τοῦ εἰσηγητοῦ τῆς προτάσε-
ως εἰσὶ σπουδαιότεροι τῶν ὧν ὁ ἐντιμος
ἀρχιλογιστὴς ἀνέφερε λόγων πρὸς κα-
ταψήφισιν τῆς προτάσεως ταύτης. Ὁ κ.
Ζουέτεγχαμ ἀνέφερεν ὅτι τὰ ἔργα ταῦτα
γίνονται ὑπὸ τῶν κατοίκων ἢ ὑπὸ τῶν
Δημαρχείων καὶ ὅτι τὸ κονδύλιον τῶν
ἀποβαθρικῶν τελῶν δὲν εἶνε τὸ κατάλ-
ληλον δι' ὃ ἔργον ζητεῖται. Πιστεύω ἐν
τούτοις ὅτι παραδέχεται ὅτι τὸ πλείστον
χρῆμα ἀνήκει εἰς τοὺς πολίτας ἐκείνους
καὶ ἐλπίζω ὅτι οὐδεὶς τῶν ἐμπόρων θὰ
παραπονηθῇ ὅτι τὸ χρῆμα τοῦ πηγαινέει
εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Δημαρχείου καὶ ὅχι
εἰς τὸ τῆς κυβερνήσεως ὑπὲρ τοιούτου
κοινωρελοῦς σκοποῦ. Οἱ δημόται Λε-
μησοῦ πληρώνουσιν ἀρκετοὺς φόρους
καὶ εἶνε ἀδύνατον νὰ προστεθῶσι νέοι πρὸς
κάλυψιν τῶν ἐξόδων ἅτινα νῦν ζητοῦμεν.
Δὲν εἶνε δὲ καὶ πρωτάκουστον, νομίζω,
νὰ διατίθενται τ' ἀποβαθρικὰ τέλη ὑπὲρ
τοῦ Δημαρχείου.

Κ ὁ λ λ υ ε ρ. Οὐδεὶς δύναται ν' ἀντι-
στῇ κατὰ προτάσεως τοιούτου χαρακτῆ-
ρος, χωρὶς νὰ λυπηθῇ μεγάλως, διότι εἶ-
νε τὸ ἴδιον ὡς νὰ ἀνθίσταται κατὰ ψη-
φίσματος μεγάλης μερίδος κατοίκων.
Οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι πᾶς τις
θὰ ἐψήφισεν ὑπὲρ αὐτοῦ μετὰ μεγάλης
εὐαρεσκείας, ἀλλ' ὅταν πρόκηται νὰ δώ-
σωμεν μερίδα τινὰ τῶν δημοσίων προσό-
δων εἰς ὠρισμένον ζήτημα, τότε ἡ ἀπο-
ψις εἶνε ὅλως διάφορος. Ὁ λόγος ἐν μέ-
ρει εἶνε ὅτι ἐν τῷ Βασιλικῷ Διατάγματι
ὑπάρχει ἄρθρον καθ' ὃ οὐδὲν ψήφισμα θέ-
λει προτείνεσθαι ὑπὲρ διαθέσεως οἰουδή-
ποτε μέρους τῶν δημοσίων προσόδων
παρὰ ὑπὸ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ. Παρετή-
ρησα δ' ὅτι ὁ εἰσηγητὴς λίαν ἀρμοδίως
ἀπέφυγε τὴν σύγκρουσιν ταύτην. Τὸ ψή-
φισμα τοῦτο ὡς πρὸς τὸν τύπον εἶνε πλη-
ρέστατα ὀρθόν, ἀλλ' ἐὰν τὸ ἐπιψηφίσω-
μεν θ' ἀντικρούσωμεν εἰς τὴν αἰωνίαν καὶ
ἀναλλοίωτον ἀρχὴν, καθ' ἣν οὐδὲν μέρος

τῶν προσόδων δύναται νὰ διατεθῇ ὑπὲρ ὠρισμένου ζητήματος. Τὰ προαγορευ-
σαντα ἔντιμα αἰρετὰ μέλη ἐφάνησαν
φρονούντα ὅτι τ' ἀποβαθρικὰ τέλη πλη-
ρύνονται ὑπὸ τῶν Λεμησίων, ἀλλὰ
πράγματι ἐξέρχονται ἐκ τῶν θυλακίων ἐ-
λων τῶν κατοίκων τῶν ἀνδιαφερομένων
εἰς τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν, δηλ.
ἐλων τῶν κατοίκων τῆς νήσου. Ὑπάρ-
χουσι πολλοὶ Κιτιεῖς καὶ Λευκωσιᾶται
ἐκ τῶν βαλαντίων τῶν ὁποίων ἐξέρχονται
ἀποβαθρικὰ τέλη, ἀλλὰ δὲν νομίζω ὅτι
θὰ ἦτο καλὸν νὰ διατεθῶσιν ὑπὲρ ἔργου
ἐν ταῖς πόλεσι ταύταις. Ἡ Λεμησσὸς
εἶνε ἡ μικροτέρα πόλις τῆς νήσου· οὐδὲ
δύναται νὰ μεταβῇ τις εἰς Λεμησσὸν χω-
ρὶς νὰ ἴδῃ ὅτι εἶνε πλουσία καὶ αὐξουσα
πόλις· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ πόλις ἥ· αἱ δημο-
τικαὶ ἀνάγκαι ἔπρεπε νὰ πληρύνωνται ἐκ
τῶν ἰδίων, ἡ πόλις αὕτη εἶνε ἡ Λεμησ-
σός. Ὑπάρχει μέσον πρὸς εἰσπραξίν δη-
μοτικῶν ἀνγκῶν. Φορολογία ἐπὶ τῶν
κτημάτων εἶνε κατ' ἀλλήλων μέσον πρὸς
λῆψιν εἰσοδημάτων. Οὕτως ἐχόντων τῶν
πραγμάτων δὲν εἶνε δίκαιον νὰ γείνη δε-
κτὸν τὸ ψήρισμα τοῦτο.

Κυρηνείας. Τὰ δύο προαγορευ-
σαντα κυβερνητικὰ μέλη ἐστηρίχθησαν
ἐπὶ μιᾷ ἀρχῇ, ἣν ὠνόμασαν αἰωνίαν
καὶ ἀναλλοίωτον. Νομίζω ὅτι ἡ ἀρχὴ
αὕτη δὲν στηρίζεται ἐδῶ. Τὸ ἔντιμον μέ-
λος τῆς Λεμησσοῦ ζητήσαν νὰ πρᾶχω-
ρηθῇ μέρος τῶν ἀποβαθρικῶν τελῶν πρὸς
διοχέτουςιν ὕδατος, δὲν ἐζήτησεν ἐκ τῶν
δημοσίων χρημάτων. Τὰ χρήματα ταύ-
τα προέρχονται ἀπὸ ἑκτακτον φορολογί-
αν ἣτις προέρχεται ἀπὸ ἑκτακτον καὶ
ὠρισμένον τινὰ σκοπὸν. Ὁ ὠρισμένος οὗ-
τος σκοπὸς εἶνε ἡ πῆξις ἀποβάθρας ἐν
Λεμησσῷ. Τὰ δαπανηθέντα χρήματα
εἰσεπράχθησαν ἤδη· κατὰ φυσικὸν λό-
γον ἡ φορολογία αὕτη ἔπρεπε νὰ κατρυ-
γηθῇ ἢ νὰ ὀλιγοιτεύσῃ. Ἀλλ' ἀντὶ τού-
του οἱ κάτοικοι ἐννοοῦν νὰ ἐξακολουθήσῃ

Φωνὴ τῆς Κύπρου

4/16 Μαΐου 1890

δ φόρος οὗτος καὶ μέρος τούτου νὰ δαπανηθῇ εἰς μίαν ἄλλην ἀνάγκην τῆς πόλεως. Εἶνε ἀληθὲς ὅτι τὰ χρήματα ταῦτα δὲν ἐπληρόνοντο ἀποκλειστικῶς ὑπὸ Λεμησίων, ἀλλ' εἶνε ἐπίσης ἀληθὲς ὅτι τὸ ὕδωρ ὅπερ πρόκειται νὰ διοχετευθῇ εἰς τὴν πόλιν δὲν θὰ ὠφελήσῃ μόνον τοὺς Λεμησίους, ἀλλὰ πάντας ἐκείνους ὅσοι συναλλάττονται μετὰ τῆς Λεμησσοῦ. Νομίζω ὅτι δὲν ἔχουσιν ὀλιγωτέραν ἀνάγκην τοῦ τοιούτου ὕδατος οἱ συχνάζοντες ἐν Λεμησσοῦ ὅσων ἔχουσι καὶ οἱ Λεμήσιοι. Ὡστε δὲν βλέπω τὸν λόγον διατὶ νὰ ὀνομασθῇ τὸ χρῆμα τοῦτο δημόσιον καὶ ἐκεῖνοι οὔτινες πρόκειται νὰ ὠφεληθῶσιν ἐκ τούτου ὀλίγοι καὶ μερικοί. Ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου πρόκειται νὰ ὠφεληθῶσιν ἀκριβῶς ἐκεῖνοι ὅτοι κατὰ μέγα μέρος συνεισφέρουσι τὰ χρήματα ταῦτα, ὥστε δὲν βλέπω ποῦ ὑπάρχει ἡ ἀρχὴ αὕτη, ὅτι τὰ δημόσια δαπανῶνται

διὰ τὰ άτομα. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ Λεμησσοῦ εἶνε ἡ πλουσιωτέρα πόλις καὶ δύναται νὰ προμηθευθῇ ἄλλοθεν τὸ χρῆμα τοῦτο, εὐχομαι ἡ ἰδέα αὕτη νὰ ᾔη ἀληθής· ἀλλ' ἡ ἰδέα αὕτη ἐλέχθη πολλάκις καὶ ἐγράφη ἐπισήμως καὶ ὁμῶς ἐκ τῶν πραγμάτων ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον. Ἐὰν παραδεχθῶμεν ὅτι τὸ τοιοῦτον εἶνε ἀληθὲς, ὅτι αἱ ἐπαρχίαι μεθ' ὧν συναλλάσσεται εἶνε πτωχαί, δὲν εἰ-
ξεύρω ποῦ νὰ στηριχθῇ ὁ πλοῦτος. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶνε τὸ παρὸν ζήτημα. Πρόκειται περὶ παραχωρήσεως ποσοῦ τινος πληρονομένου ὑπὸ τοῦ λαοῦ πρὸς ἐκ-
πλήρωσιν κοινωφελοῦς σκοποῦ. Τὸ τοιοῦτον νομίζω εἶνε δίκαιον καὶ πρέπει τὸ Συμβούλιον νὰ φανῇ καὶ πῶς εὐμενέστερον παρ' ὅτι ἐφάνη μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης.

Γίνεται ψήροφορία καὶ ἡ πρότασις ψηφίζεται διὰ πλειονοψηφίας.

Φωνὴ τῆς Κύπρου

4/16 Μαΐου 1890

Κατατίθεται ἡ ἔκθεσις τῆς ὑπεπιτρο-
πῆς τῆς ἐκλεχθείσης ὅπως ἐξετάσῃ τὸ
περὶ κατασχέσεως νομοσχέδιον, ἥτις καὶ
ἀναγινώσκεται.

Προτείνεται ἡ εἰς τρίτην ἀνάγνωσιν
ἐπιψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀλλ' ἐ-
πειδὴ τὸ Συμβούλιον δὲν ἀπήντησεν ἔτι
εἰς τὸ τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ διάγγελμα ἐπὶ
τοῦ ζητήματος τούτου, διὰ τοῦτο ἡ ἐπι-
ψήφισις ἀναβάλλεται.

Ὁ κ. Πρόεδρος λέγει ὅτι ἐπειδὴ εἰς
τὴν δευτέραν ἀνάγνωσιν τοῦ περὶ χρή-
σεως νομοσχεδίου ἐλέχθη ὑπὸ δύο αἰρε-
τῶν μελῶν τοῦ διαμερίσματος Λευκωσί-
ας, ὅτι καταχρήσεις συνέδαινον ἐν τῷ
τμήματι τῶν δημοσίων ἔργων, ἐπειδὴ
ὑπεσχέθησαν ὅτι θὰ ἔδιδον ἰδιαιτέρως εἰς
τὸν ἀρχιγραμματέα τὰ ὀνόματα ἀτόμων
τινῶν καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν τοιοῦτον ἔπραξαν
τὰ δύο ἔντιμα μέλη τῆς Λευκωσίας, διὰ
ταῦτα ἡ μομφὴ αὕτη πίπτει ἀφ' ἑαυτῆς.

Τὸ περὶ παρατάσεως τῆς λήξεως τῆς
ἐποχῆς τοῦ κυνηγίου.

Ὁ κ. Λόου ἐγείρεται καὶ λέγει ὅτι
σκοπὸς τοῦ νομοσχεδίου τούτου εἶνε νὰ
παραταθῇ ἡ λήξις τῆς ἐποχῆς τοῦ κυνη-
γίου καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπιψήφισεως τοῦ
νόμου τούτου οὐδὲν δέδοται μεταξὺ τῆς
15ης Φεβρουαρίου καὶ 1ης Σεπτεμβρίου
νὰ φονεύῃ ἢ πωλῇ ἀγρινά, λαγωούς, πέρ-
δικας ἢ φραγκολίνια.

Ἀναγινώσκεται καὶ ψηφίζεται ἄνευ
ἐνστάσεως καὶ ἡ συνεδρίασις ἀναβάλ-
λεται.

Φωνὴ τῆς Κώης
4/16 Μαΐου 1890

Συνεδρίασις 25)7 Μαΐου

(Προεδρεία Ἀρμοστοῦ)

Τὸ ζήτημα εἶνε ἡ εἰς τὸ διάγγελμα τοῦ Μ. Ἀρμοστοῦ ἀπάντησις τοῦ συμβουλίου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς.

Ἀναγινώσκεται ἡ ἀπάντησις, ὃ δὲ κ. Λιασιδῆς προτείνει τροποποιήσιν τινά.

- Σ ο υ ἔ τ ε γ χ α μ. Ἀμφιβάλλω πο-

λύειν τὰ αἰσθήματα τοῦ κ. Λιασιδῆς τὰ συμμερίζεται ἡ χώρα ὅλη. Θὰ σᾶς ἀναγνώσω ἀπόσπασμα τῆς ἐν τῇ Κυανῇ Βίβλῳ δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τοῦ διοικητοῦ Πάρου ἐπὶ μελετωμένης Γεωργικῆς Τραπεζῆς, νομίζω δὲ ὅτι ὁ διοικητῆς Πάρου εἶνε ὁ ἀρμοδιώτερος κριτῆς περὶ τοῦ ὅποια εἶνε ἡ δημοσία γνώμη τῆς ἐπαρχίας. Οἱ φόροι πρέπει νὰ τροποποιηθῶσιν ἵνα καταστῶσιν ἥττον πρᾶστοι εἰς ἀντιρρήσεις. Ἐν τῷ συμβουλίῳ τούτῳ ὑπάρχουσιν ἀντιπρόσωποι τῆς Πάρου καὶ Λεμεσσοῦ καὶ δὲν πιστεύω ὅτι θέλουσι δώσει σιωπηλὴν ψήφον.

Π α λ α ι ο λ ό γ ο ς. Ὁ ἔντ. ἀρχιλογιστῆς εἰσάγων τὸ σχέδιον τῆς εἰς τὸ διάγγελμα τῆς Α. Ε. ἀπαντήσεως εἶπεν ὅτι ὁ ὑπουργὸς ἐπεθύμει νὰ μάθῃ τὴν γνώμην τῶν αἰρετῶν τοῦ συμβουλίου ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς Γεωργικῆς Τραπεζῆς. Ἡ γνώμη τῶν αἰρ. μελῶν ἐξεφράσθη καὶ ἐν τῷ σχεδίῳ τῆς ἀπαντήσεως καὶ ἐγένοντο ὑπ' αὐτῶν τοιαῦτα τροποποιήσεις, οἷμαι ἐθεωρήθησαν ἀναγκαῖαι. Πάντα τὰ αἰρ. μέλη συμφωνοῦν εἰς ἓν καὶ μόνον, ὅτι ἡ ἰδρυσις Γεωργικῆς Τραπεζῆς, εἶνε ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ. Τὴν ἰδέαν ταύτην ἐσχηματίσαμεν ἐκ τῶν καθημερινῶν μετὰ τῶν ἐκλογέων μας ὁμιλιῶν, ἐσχηματίσαμεν ἐξ αὐτῶν τῶν πραγμάτων. Ὁ διοικητῆς Πάρου δυνατὸν νὰ γνωρίσῃ τὴν γνώμην τοῦ διαιρεσιματὸς του· ἀλλὰ δὲν εἶνε πιθανόν ὅτι γνωρίζει

Φωνὴ τῆς Κύπρου

4/16 Μαΐου 1890

καλλίτερον τῶν ἐν τῷ Συμβούλιῳ τούτῳ
ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ. Ἡ γενικὴ ἐπι-
θυμία τοῦ τόπου εἶνε ἡ σύστασις Γεωρ-
γικῆς Τραπεζῆς, ἡ δὲ ἀκριδικὸς φόρος
νὰ ἐξακολουθήσῃ πληρονόμενος πρὸς
ἀντράλειαν τῆς τοιαύτης Τραπεζῆς. Ἐάν
ὑπάρχωσι διαφωνίαι τινές, καὶ ἐγὼ δὲν
πιστεύω ὅτι ὑπάρχουσιν, εἶνε πολὺ ὀλίγα
καὶ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἀποτε-
λοῦσαι τὸ ὅλον. Ἡ ἰδρυσις Γεωργικῆς
Τραπεζῆς κατέστη παγκύπριον ζήτημα
καὶ πάντες οἱ Κύπριοι ἀποβλέπουσι πρὸς
αὐτήν ὡς οἱ θαλασσοπόροι εἰς τὴν πολι-
κὸν ἀστέρα. Δὲν θέλω νὰ ἐπασχολήσω
τὸ Συμβούλιον, διότι ἀρκούντως ἀνε-
πτύχθη τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἴσως θ'
ἀναπτυχθῇ καὶ ὑπὸ ἄλλων ἐντίμων συν-
αδελφῶν μου.

[Ἀκολουθεῖ]

Φωνὴ τῆς Κύπρου
4/16 Μαΐου 1890